

Popis čapljič ter trstnic v opuščnem glinokopu Goriških opekarn v Renčah

JERNEJ FIGELJ*, MATIJA DOMINKO, TILEN BASLE, ROK TUŠ, MATJAŽ PREMZL

1. Uvod

Čapljica *Ixobrychus minutus* je močno ogrožena vrsta v Sloveniji in je redko razširjena. Njena bivališča so sladkovodna trstičja, kjer si v gostem trstju splete gnezdo. Enak življenjski prostor uporabljajo tudi druge ogrožene in manj ogrožene vrste ptic, kot so srpična trstnica *Acrocephalus scirpaceus*, močvirska trstnica *Acrocephalus palustris*, rakar *Acrocephalus arundinaceus*, svilnica *Cettia cetti* ter brškinka *Cisticola juncidis*.

2. Opis območja

Območje obsega približno 3 ha., od tega je približno 1 ha trstičja. Nivo vode v glinokopu vzdržujejo goriške opekarne umetno, tako, da 24 h na dan črpajo ven vodo.

3. Namen, metoda

Naš namen je bil ugotoviti število gnezdečih čapljič in trstnic v glinokopu. Trstnice smo popisali tako, da smo obhodili trstičja ter popisali število pojočih samcev. Čapljičico smo popisali tako, da smo iz nasipa opazovali spreletavajoče čapljičice. Opažene ptice smo vrisali na DOF (digitalni ortofoto posnetek). Opravili smo dva jutranja popisa, prvič smo šli na teren 27.6.2002, drugič pa 1.7.2002.

4. Rezultati

Ugotovili smo, da na tem območju gnezdijo 4 pari čapljič, 1 par rakarjev, 5 parov srpičnih trstnic, 5 parov močvirskih trstnic, 1 par svilnic, 1 par brškink. V trstičju gnezdijo tudi druge vrste vodnih ptic kot npr. liska *Fulica atra*, mlakarica *Anas platyrhynchos*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, zelenonoga tukalica *Gallinula chloropus*. V glinokopu pa se zadržujeta tudi siva čaplja *Ardea cinerea* in vodomec *Alcedo atthis*. Okrog glinokopa pa se zadržujejo tudi zelenec *Carduelis chloris*, grilček *Serinus serinus*, zelena žolna *Picus viridis*, lišček *Carduelis carduelis*, črnoglavka *Sylvia atricapilla*, taščica *Erithacus rubecula*, ščinkavec *Fringilla coelebs*, prosnik *Saxicola torquata* ter sivi muhar *Muscicapa striata*. Na glinokope se hodijo redno hraniti mestne *Delichon urbica* in kmečke lastovke *Hirundo rustica* ter hudourniki *Apus apus*. Opazili smo tudi sršenarja *Pernis apivorus* in kanjo *Buteo buteo*.

5. Razprava

Na podlagi ugotovljenih rezultatov smo ugotovili, da je glinokop pomembno gnezdišče za čapljičico v Sloveniji. V Sloveniji je čapljičica močno ogrožena vrsta. Ogroža jo predvsem krčenje njenega življenjskega prostora. To bomo lahko doživeli tudi tukaj. V začetku julija je tukaj načrtovano tekmovanje terenskih vozil. Del proge bo speljan v neposredni bližini trstičja, kar predstavlja hudo motnjo. Motnja je toliko večja, ker bo tekmovanje potekalo v vrhuncu gnezditvenega obdobja, ko so ptice najbolj občutljive in tudi ranljive. Tudi če preživi ta udarec, se ji v prihodnosti ne piše nič bolje. Zaradi nerentabilnosti črpanja vode, načrtujejo zalitje glinokopov. S tem bi izginila vsa trstičja ter z njimi tudi vse na trstičje vezane ptice.